

Proti přistěhovatelům.

Během minulých let zhruba měli jsme příčinu uzavřít a zrovnalost agitací živě domorodých proti přistěhovatelům a v každé další úvaze bylo nám pojednávat o nových ostřejších opatřeních, jež by šelily k zamezení přistěhovatelstva.

Hleděli jsme vždy na agitace ty a obavou, že snahy výstředníků dojdou splnění a události minulých týdnů obavy ty pouze jen svyřují, zvažujeme nám tušení, že již v době nejbližší přestane býti svobodná půda Soustátí amerického asyem pro všechny utlakované a svobody a zlepšení stavu svého hledějí, na což byla právem tak bráda.

Počátek ve směru tom učiněn byl před 15-16 lety zápočetmi proti přistěhovatelstvu čínskému a nyní stojíme na prahu doby, kdy vůči všem přistěhovatelstvu bude jednáno tak, jako v minulých letech vůči Číňanům, ať nejsou k tomu žádné podstatné příčiny. Však hnutí to zrástá, šíří se a mohutně stále.

Minule sdělili jsme již, že komise senátu kongresního, v její čele na lézu se známý nepřítel všeho přistěhovatelstva, sen. Chandler, odbývala schůzi v New Yorku a usnesla se předložiti kongresu k přijetí návrh zákona obsahujícího v podstatě následující ustanovení:

1.) Žádný přistěhovalec vstává od 12 do 55 let nemá být připuštěn, když by neznal dobře čtsti a psáti ve své řeči mateřské a nikdo starší přes 55 let nemá být do země připuštěn, leda když mimo to je členem rodiny sem se stěhující.

2.) Žádný přistěhovalec nesmí být připuštěn, nemá-li za \$100 jmění a žádná rodina, nemá-li hlava téže aspoň \$25 jmění na každého člena.

3.) Každý přistěhovalec musí se vykázati vysvědčením od konsula amerického z dotčené země, odkud přichází, že jest zachovalým a hoden občanství.

4.) Dosažení práva občanského má být valně ztěženo.

5.) Pod záminkou obavy před cholou má stěhování se sem přistěhovalců z Evropy na rok zapovězeno býti.

Tato usnešení jsou pouze jednou ze známek toho, odkud vítr věje. Jinou známkou jest odporučení sekretáře pokladny v jeho výroční zprávě, aby na každého přistěhovatele byla uložena daň z hlavy v obnovu \$25. O odporučení Powderlyho ve sjezdu Rytřů Práce, aby nepřipouštěni byli do země než tací přistěhovatelci, kteří prostředky na rok živobytí sem přivezou, učinili jsme před několika týdny též zmínku. To jsou vesměs znamení z nejnovější doby, kteráž jasně a určitě naznačují směr smýšlení, kterýž jistě povede k zamezení neb zápočetmi přistěhovatelstva, jestli se mu meze nepozdí.

O nesmyslnosti celého hnutí toho návrhů činěných nemůže býti spousta pouze jen výstřední přepjatí živisté mohou s ním souhlasiti.

Ve výstřednost není zde právě nejnovější. Jeví se nám ve všem. Víkendy zde "bláznění" prohibiční žene se do výstřednosti; vzniká "bláznění" náboženské, vede k vidla až k výstřednosti; kloube se na kolečkových bruslích, hraje se dostihy, "boom" a špekulace o nich následující reakce, vše se až do výstřednosti. Když v minulých letech uznával se prospěch výtěžný z země z přistěhovatelstva, i když šlo se do výstřednosti, jazyky propůjčeni občanských práv každému přistěhovaleci, — jako v případě voličského a práva homestead, — dříve než se stal občanem. Teď proudí smýšlení právě opaké a proto nebezpečí, že i toto požehnané zase do výstřednosti.

Do jen poněkud sechopen je úsudkový životní, musí doznati, že při-

stěhovatelstvo málo blahodějný účinek na zemi tato od samého počátku osazování se a hlavně přistěhovatelstvu tohoto století má země tato za své poručení co děkovati. Bez přistěhovatelstva nebyl možným ani ten rozvoj průmyslový na východě, ani hospodářský na západě a nebylo tudíž možným to obrovské zmožnění této země. A věru že přistěhovatelstvo tohoto století stojí pramětem v každém ohledu, hmotném i mravním, nad průměrem přistěhovatelstva v prvních stoletích náslovu. Jflech po osazení břehů atlantických!

Myslíme, že každý čtí a uznává, že by zápočetmi přistěhovatelstva byl hrubě porušen duch svobody a pro rozvoj národního českého ruchu měl by následky osudné. A jestli k tomu dojde, bude to z velké míry vlastní naší vinou, poněvadž skládáme ruce v klín a nečiníme kroků k odvrácení toho, co nám hrozí. Právě taková netečnost zavinila usnešení kongresu, aby výstava kolombická byla v neděli zavřena. Když před dvěmi lety, působením tohoto fanatického protipřistěhovaleckého, Chandlera, vzdušily se vlny nepřátelství proti přistěhovatelstvu, byl to hlavně p. Edw. Rosewater, který svou mistrnou řečí přesvědčil komisi kongresní o nepodstatnosti útvanie protipřistěhovaleckých a pro tu dobu překazil přijetí obmyšlených nesmyslných opatření. A nyní jest opět na čase, aby zakročeno bylo a sice tak osobně, jako před 2 roky, jakož i společně se strany všech přistěhovalců, bez ohledu na národnost a přiměřeným usnešením a důvody objasněno bylo kongresu, že nesmí klásti překážky přistěhovatelstvu, jestli nechce zasádniti smrtelnou ránu rozvoji země.

Ministerská krize ve Francii.

Jak v minulém čísle jsme již oznámili, vypukla ve Francii krize ministerská a sice vyvolána byla zavedením vyšetřováním záležitostí úpadek učinivší společnosti panamského průplavu a s ním úzce souvisícími a na jevo přišedšími škandály, v nichž nejen značně poslaneč ale i mnozí členové minulého i nynějšího ministerstva zapleteni prý jsou. A krize tato má pro nás, Američany, tím větší zájmovost, an přičina její jest vlastně záležitostí mezinárodní, kteráž snadno spor mezi vládou naší a Francií vyvolati by mohla. Jak totiž již uvedeno, vyvolána krize otázkou panamského průplavu se týkající a jelikož tím i zájmy americké poškozeny býti mohou, povstává tu zajímavá otázka, jak dalece zájmy ty ohroženy býti by mohly, kdyby krize ta ve Francii déle trvati měla. Již v roce 1848 uzavřena byla totiž Spojenými Státy smlouva, kterouž občanům a zájmům americkým zaručována na úžité panamské táž práva, jako samostatným obyvatelům úžiny té a tudíž, jaká práva obyvatelstvu tamnímu vzhledem k užívání kanálu onoho udělena by byla, ta samá musela by i občanům americkým propůjčena býti.

V roce 1849 udělena byla státem New Yorkem výsada společnosti železnice panamské a v roce 1867 byla s Columbii uzavřena nová smlouva, kterouž charter onen na dalších 99 roků prodloužen. Leč v roce 1880 francouzští podnikatelé kanálu panamského zmocnili se dráhy té a nynější správce konkursní podstaty společnosti dotčené zamýšlí nedbati na smlouvu onu ani na zaručená práva občanů amerických, čímž by ovšem hmotné zájmy jejich nemalou měrou poškozeny byly. Následkem toho teprve nyní se poznává, že bylo chybou, že správa dráhy panamské z rukou amerických puštěna byla do rukou cizozemských, to ale nebude zajisté Spojeným Státům žádnou překážkou, aby práv, smlouvou jim zaručených, se nedomáhaly a porozumívá se, že prezident v posel-

ství svém kongresu na záležitost tuto upozorní.

A právě tato okolnost činí nyní již krizi francouzského ministerstva pro nás zajímavou, neboť, kdyby krize ta delší dobu trvati měla, to byly by tím i Spojené Státy v domáhání se práv svých jaksi zdržovány, neboť, dokud krize by trvala, zajisté žádný rozhodný krok ve směru tom činěn by nebyl. Leč i pro Francii má krize tato význam vážný, neboť rozdílent jak mezi lidem, tak i v sněmovně nebylo od pádu Boulangerů tak volným, jako v době nynější a proto také se očekává, že krize ta dlouhého trvání míti bude, čímž by ovšem zřtení republikánské nemalou měrou oživeno bylo.

Zřtení ministerstva nového bude nejen obtížnou, ale i nevděčnou prací, neboť všeobecně se tvrdí, že bude ministerstvo ono pouze přechodným a že tudíž dlouhého trvání míti nebude.

Po sjezdu Národního Výboru.

A opět, již podruhé, poskytl Národní Výbor příležitost tisku americkému, aby věnoval svou pozornost záležitosti české.

Poprvé bylo to počátkem roku tohoto, za příležitosti všeobecné oslavy Komenského, ku kteréž podnět dal Národní Výbor a při kteréž upozorněn byl národ americký na to, že tento muž, jehož zásluhy plně jsou oceňovány, byl věrným synem národa českého. Druhá příležitost poskytnuta byla sjezdem. Časopisy chicagské přinesly obšírné zprávy každodenně a spojený tisk hlásal do všech úhlů světa o snahách a ctech národa českého. Chicagská Times a po ní mnohé jiné, (mezi nimi i omažská Bee) podaly po sjezdu obšírný přehled práce sjezdu a překládaly resoluce, vyslovující souhlas mladých českých vůdcům národa českého a širší čtenářstvo anglické upozorňováno jest na zápas, který o samosprávu vede národ český v Rakousku a kterýž zamlouvá se každému Američanu, jenž zná svobodu a sympathisuje s každým národem téže se domahajícím.

"Bědy krásné Čechie", — tak ohlaviil jeden časopis zprávu o zasedání sjezdu a pojednání o poměrech politických v Čechách a "Svoboda pro Čechii" mělo v den následující ohlavení referátu o výsledcích Národního Výboru. "Horlivá práce vykonána českým národním výborem ve sjezdu výročním," — jest vedlejší ohlavení v referátu samém.

Nepopratelným jest, že ještě nikdy nebyla pozornost obecnstva amerického upoutána tou měrou ku věcem českým, jako tentokráte a věru že již to samé jest důkazem, jak včasným krokem bylo založení Národního Výboru.

Přinesli jsme obšírné zprávy o sjezdu, z nichž seznáti čtenářové, že Národní Výbor nejen snažil se svědomitě, horlivě a nezištně plniti povinnosti naň vložené, nýbrž že i práce jeho daří se utěšeně, dojísta do té míry, v jaké za okolností zdar očekávati lze.

Ze zpráv seznáti čtenářové, že z cíle, jež si Národní Výbor před rokem vytknul, některé splněny se zdarem větším neb menším. Seznáti, že zřítelna byla zprávodajná kancelář v Praze, vydržovaná nákladem Národního Výboru, z které aspoň občas pronikají zprávy do zprávodajných zdrojů časopisectva zdejšího; seznáti, že slavnostmi Komenského, kterýmž podnět dán byl Výborem, uvedl byl národ a lid český u větší známosti Američanů, než stalo se kdy dříve; seznáti, že časopis Bohemian Voice, založený ku šíření znalosti o věcech českých a ku hájení se proti útokům na nás činěným, jehož potřeba byla v prvním sjezdu uznána a na kterýž povoleno bylo \$2000 z budoucích příspěvků, v oče-

kávání, že předplatné vydaj krčí nebude, prospěvka zdařila, že za tři měsíce získal 847 předplatitelů (mimo těch, jenž se odbráteli se přihlásili) a s jistotou lze míti za to, že nebude vyžadovati ani jediného centu, a příspěvků pro národní účely složených.

Shledali, že Národní Výbor pracuje obětavě a nezištně, an všichni členové čas svůj věnují bezplatně, i výlohy sami nesou a pouze jenom jedinému členu, který se sjezdu loňského účastnil, povolena náhrada na výlohy, an tak velká obět se od něho požadovati nemohla. Shledali, že s jménem Výboru svěřeným, nakládá se opatrně a šetrně, neboť z \$1334.00 Výboru svěřených pouze \$400 vynaloženo a to k účelům nutným a prospěšným.

Shledali dojísta činnost roku minulého uspokojivou a tím uspokojivější musí býti rozvrh činnosti pro budoucnost, na němž usnešeno, totiž: Pokračování v vydávání Bohemian Voice; zdokonalení zprávodajné kanceláře pražské a tím zprávodajných zdrojů z Čech, učinění konečných kroků k dočlenění dějepisu českého v řeči anglické; pokus o založení vystěhovalecké kanceláře na ochranu přistěhovalců českých a položení základu ku knihovně, obsahující spisy všech jazyků k našim věcem se vztahujících. Nejen že v ctech, jež před rokem výbor sobě vytknul, bude pokračováno, nýbrž i program poněkud rozšířen, dle možnosti.

Jme přesvědčeni, že každý upřímný Čech čim dále tím více uznává nutnost Národního Výboru a prospěšnost jeho činnosti, ku kteréž dojísta dostávají bude se mu hojně další podpory, od kteréž vydatnost působení závisí. Obětavost lidu a zejména spolků bude měřtkem působnosti Národního Výboru, jemuž na dobré vůli, obětavosti a horlivosti nechybí.

Co nikdy nechyběl prostředek mohu dra. Augusta Königa hamburské psaní též odporučiti. — John von Gouton, Carrollu ul., Portage, Wis.

Neodkládejte!

Velké většině předplatitelů končí předplatné s Novým rokem a obyčejně skoro každý z nich odkládá se zásičkou předplatného až do té doby. Následek toho je každoročně, že kol Nového roku nastane nám takový nával zásiček, že při nejlepší vůli nemůžeme je v zápatí vyříditi a pp. předplatitelé musí čekati dva i tři týdny, než premii obdrží, což jest nemilo jim, — i nám, ač my si pomoci nemůžeme. A co nejnejpříjemnější, že následkem toho návalu musí se práce konati rychle a jelikož nejsme neomylnými, přihodí se někdy chyba neb mýlka, což má nemilé následky. Tomu ovšem dalo by se z velké části předejiti, kdyby pp. předplatitelé zaslali své předplatné dříve, před projitím předplatného. Kdo předplatné obnoviti zamýšlí, nedělá mu to dojísta mnoho rozdílu, jestli učiní tak o týden neb dva dříve neb později, však nám to v práci dělá rozdíl nesmírný. A ještě jedno: Teď máme výběr premii úplný; kdo nyní předplácí, může si vybrat co se mu líbí a obdrží to; po Novém roce však může se stát, že zásoba premii bude částečně rozebrána. Proto prosíme všechny naše předplatitele, aby neodkládali a raději ihned předplatné své zaslali. 34x2

Do St. Paul, Minnesota.

Oznamujeme všem krajanům, kteří by si přáli buď na Pokrok Západu, Knihovnu Americkou neb Hospodáře se předplatiti, neb staré účty vypořádati, aby obrátili se na našeho jednatele tamže, pana Jana F. Pichu, v čís. 507 záp. 7. ulice, kterýž jim ochotně poslouží. Adm. Pokroku Záp.

Nejlepší dárek přátelům do Čech.

Blíží se vánoce, doba to dáreků. Máte-li přátele v Čechách a chcete-li jim uděliti přání a cenný dar, který by Vás stál jen pouhou malíčkost, ale je přece velice těšil, nejen po chvilí, nýbrž na dlouhou dobu, který by jim každý týden znova a znova uváděl na paměť milého přátele v Americe, aneb, máte-li přátele v Čechách, kteří by rádi zvěděli něco bližšího o dálné Americe, ale Vy jim nemůžete dosti často psát, předplatě jim na rok Pokrok Západu. Ten je bude navštěvovat každý týden a uvádět jim Vás na mysl a zví z něho více o Americe za jeden rok, než byste napsali kdo za celý svůj život. A to Vás bude stát pouze \$3.00 na rok. Chcete-li jim radost zvěštiti, předplatě jim zároveň na Knihovnu Americkou, přínášející velepoutavý román "Věčný Žid", což Vás bude stát pouze \$4.00 na celý rok a k tomu pošleme buď do Čech, aneb předplatiteli, premii, třeba zapovězenou tam básně "Lešetinský Kovář." Adresujte zásičky jednoduše: POKROK ZÁPADU, OMAHA NEB.

Kalendáře z Čech.

Mimo kalendářů v seznamu premii jiné uvedených máme též skrovný počet následujících kalendářů z Čech:

Českoslovancká koleda, velký občanský kalendář; výrobný a oblíbený to kalendář. Cena 40 centů.

Pečirkův Národní kalendář, jeden z nejoblíbenějších prstonárodních kalendářů. Cena 40 centů.

Kdokoliv si některý z těchto dvou kalendářů přeje, buď koupiti, aneb co premii, necht bez odkladu se přihlásit, pokud nejsou rozebrány.

K Novému roku,

svátkům vánočním, jmeninám, narozeninám, k sňatku a všebec ku každé oslavě nabízáme velký výběr právě z Čech obdržených blahopřejných biletek (listů) v obálkách s rozličnými ozdobami a zlatými neb různobarevnými nápisy opatřených, jako: "Srdečné přání", "Nejuctivější blahopřání k jmeninám" neb "K Novému roku", "Srdečné blahopřání k dnešnému dnu" atd. Cena kus po 5, 10 neb 15ct.; pro obchodky a jednatele naše poskytujeme při větším objednávce zvlášť levné ceny.

Mezi čtí a láskou.

Pařížský román ze skutečného života od Fortuné du Boisgobeye, v češtinu uvedl Josef Čermák. Tento zábavný román vydán byl nákladem nřzepsaného knihkupectví v úhledné úpravě. Kniha obsahuje 244 stran velké osmerky a cena obnáší 60ct., poštou 65ct.

Objednávky z venkova vyřídí správně a rychle knihkupectví Aug. Geringra, 150 West 12th. St., Chicago, Ill. 34 t. & dv. 22, 3kr.

Dům a lot na prodej.

V domě nalezi se pečlivý závod dobře zařízený a na nejlépejší ulici v české čtvrti. Vše prodá se z volné ruky za dobrých podmínek. Koupěčtí vyhláse se u Fr. Kubovce 1324 So. 13th St. Omaha, Neb. (22x22-34T4)

Krám

zřízený na pokařství, v něm vedl se obchod zdařile již po řadu let, jest vhod k pronajmutí, třeba na řadu let, aneb se vymění celý dům s lotem za farmu. Přihlásky došle se na Pokrok Západu, aneb u Josefa Kavana. (11-)

Lot na prodej

za mírných podmínek. Jest to lot č. 11, Block 3 v Deer Parku, na Spring ulici, 18' široký lot od rohu dvacet. Poloha velmi pěkná. Blíží zprávu pod administrací t. l. (11-)

Hotel do nájmu!

V ryze českém městěku u dráhy v Pruge, Neb. Město toto čítá asi 300 obyvatel. Dobrá vyhlídka pro podnikavého člověka. Nabytel se ponechá všem v místnosti, neb bez nabytku. Jest to jediný hotel v městě. Blíží správu pod Jan Dělík, Pruge, Neb. (11-)